

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
FAKULTET DRUŠTVENIH ZNANOSTI
DR. MILENKA BRKIĆA

Kraljice Mira 3
Bijakovići
88266 Međugorje
Bosna i Hercegovina

t:+387 36 65 18 28, +387 36 65 03 55 //e:fdzmb@hercegovina.edu.ba //w:hercegovina.edu.ba

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
FAKULTET DRUŠTVENIH ZNANOSTI DR. MILENKA BRKIĆA

SVEUČILIŠNI STUDIJ
DEFEKTOLOGIJA

STUDIJSKI PROGRAM
DEFEKTOLOGIJA
I. CIKLUS

Akademski 2019/20. godina

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
FAKULTET DRUŠTVENIH ZNANOSTI
DR. MILENKA BRKIĆA

Kraljice Mira 3
Bijakovići
88266 Međugorje
Bosna i Hercegovina

t:+387 36 65 18 28, +387 36 65 03 55 //e:fdzmb@hercegovina.edu.ba //w:hercegovina.edu.ba

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
FAKULTET DRUŠTVENIH ZNANOSTI DR. MILENKA BRKIĆA

SVEUČILIŠNI STUDIJ
DEFEKTOLOGIJA

STUDIJSKI PROGRAM
DEFEKTOLOGIJA
I. CIKLUS

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
FAKULTET DRUŠTVENIH ZNANOSTI DR. MILENKA BRKIĆA

ZNANSTVENO PODRUČJE: HUMANISTIČKE ZNANOSTI
ZNANSTVENO POLJE: DEFEKTOLOGIJA

PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ DEFEKTOLOGIJE

STUDIJSKI SMJER:

1. EDUKACIJA I REHABILITACIJA
2. ŠKOLSKA LOGOPEDIJA

1. UVOD

1.1. O defektologiji

Cilj preddiplomskog studija defektologije jeste omogućiti studentima orijentaciju u znanosti defektologije, točnije temeljno opće znanje defektologije kao znanosti i struke:

- za opću primjenu specifičnih odgojno obrazovnih metoda, postupaka oblika rada i načina edukacije i rehabilitacije osoba s teškoćama u razvoju
- ranu detekciju, prevenciju, procjenu, dijagnostiku, rehabilitaciju i edukaciju djece i osoba s teškoćama u razvoju, uz nadzor magistre struke
- rad s djecom i drugim osobama s govorno – jezičnim poteškoćama uz nadzor magistre struke iz više logopedskih subdisciplina ili oblasti (poremećaja glasa, poremećaja sluha i slušanja, mucanja, logopedске dijagnostike, fonološki artikulacijskih poremećaja, govorom djece s autizmom) i raznim teškoćama u socijalnoj integraciji (školska logopedija).

Kompetencije prvostupnika humanističkih znanosti, smjer edukacija i rehabilitacija

Prvostupnik nakon studiranja na studiju defektologije osposobljen je za sljedeće kompetencije:

a/ Profesionalne kompetencije

- raspolože solidnom razinom općih znanja iz područja dječjeg kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja,
- osposobljen je za planiranje vlastitih radnih i profesionalnih aktivnosti,
- osposobljen je za implementaciju individualnih edukacijsko-rehabilitacijskih programa i izvođenje drugih zadataka iz domena njegove struke,
- poznaje nastavne planove i programe za redovno i specijalno obrazovanje,
- kroz sadržaje iz metodologije i statistike osposobljen je za provođenje akcijskih istraživanja,
- osposobljen je za pružanje podrške nastavnicima u implementaciji inkluzivnog obrazovanja,
- osposobljen je za primjenu skrining testova prilikom edukacijsko-rehabilitacijske procjene,

- postigao je solidna znanja iz oblasti samovrjednovanja i vrjednovanja postignuća djece s teškoćama u razvoju.

b/ Pedagoško-didaktičke i metodičke kompetencije

- Na zavidnoj razini osposobljen je za razumijevanje pedagoške i didaktičke teorije i njene primjene u radu s djecom s teškoćama u razvoju,

- osposobljen je za realizaciju aktivnosti u području odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju,

- ovladao je vještinama poučavanja i praćenja djece s teškoćama u razvoju,

- osposobljen je za izradu priprema i za izvođenje praktičnog odgojnog rada s djecom s teškoćama u razvoju,

- ovladao je metodama rada i procedurama rješavanja brojnih pitanja odgojno-obrazovne prakse u radu s djecom s teškoćama u razvoju,

- posjeduje vještine upravljanja odgojnom skupinom u predškolskim i osnovnoškolskim institucijama,

- osposobljen je za primjenu savremenih metoda za motiviranje djece s teškoćama u razvoju.

c/Radne kompetencije

- izgradio je solidne vještine suradnje, timskog rada, komunikacije s djecom i kolegama na radnom mjestu, te s roditeljima i starateljima,

- osposobljen je za njegovanje predanosti u poslu, pridržavanje etičkih standarda i njegovanje kvalitete,

- osposobljen je za izgrađivanje i njegovanje odgovornosti na poslu, za savjesnost i ustrajavanje na postavljenim cjevima i zadacima,

- usmjeren je na permanentno traženje jakih strana u djetetu i poticanje kreativnosti i sposobnosti djeteta,

- izgrađen optimizam, motivacija za rad, osjećaj za pravilan govor i jezičnu pismenost, te stalno profesionalno usavršavanje.

Kod prvostupnika studija defektologije tijekom studija razvijane su kompetencije za stručnu osposobljenost, pedagoško-metodičku osposobljenost, organizacijsku osposobljenost i komunikacijsko-refleksivnu osposobljenost.

Poseban naglasak i posebna pozornost pridavana je osposobljavanju prvostupnika za rad u multikulturalno mješovitim skupinama i za rad s djecom s teškoćama u razvoju i integraciju te djece u redovite odgojne skupine. U radu s djecom s teškoćama u razvoju u dovoljnoj mjeri je osposobljen za rad na prevenciji, detekciji, dijagnosticiranju i tretmanu djece i omladine s teškoćama u razvoju te sudjelovanju u rehabilitaciji i edukaciji.

Prvostupnici nakon studiranja na studiju defektologije, na zavidnoj razini su osposobljeni za cjeloživotno obrazovanje i za primjenu suvremene ICT tehnologije, u onoj mjeri u kojoj je to moguće na prvom ciklusu visokog obrazovanja.

Kompetencije prvostupnika humanističkih znanosti, smjer školska logopedija

Prvostupnik humanističkih znanosti, smjer školska logopedija posjeduje sljedeća znanja, vještine i kompetencije:

- korištenje temeljnih stručnih znanja za sudjelovanje u programima i uključivanje drugih osoba u postupke logopedskih tretmana, uz nadzor stručne osobe,
- uključivanje u timski rad radi pružanja potpore za razvoj komunikacijskih vještina, komunikacijskog i jezično-govornog razvoja u u odgojno-obrazovnim ustanovama, uz nadzor stručne osobe,
- pružanje potpore u ustanovama odgojno-obrazovnog sustava učenicima sa smetnjama i poteškoćama učenja, posebno čitanja, pisanja i matematike, uz nadzor stručne osobe,
- pružanje potpore odgajateljima, učiteljima i nastavnicima u provedbi inkluzivnog obrazovanja,
- asistiranje u primjeni skrining testova prilikom procjene nečijih govorno-jezičnih sposobnosti, te postupcima samovrjednovanja i vrjednovanja postignuća djece s teškoćama u razvoju.
- sposobnost povezivanja i rad u stručnim timovima i mrežama podrške u području odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju,
- samostalno učenje temeljem literature i sudjelovanje u provedbi stručnih projekata, pretraživanje literature, baza podataka i drugih izvora informacija,
- nastavak studiranja na drugom ciklusu studija.

2. OPĆI PODACI

2.1. Osnovno o studiju defektologije

Studij defektologije pri Sveučilištu Hercegovina temelji se na suvremenim, znanstveno utemeljenim defektologijskim spoznajama i preporučenim praksama djelovanja. Na ovom sveučilištu defektologija je organizirana kao jednopredmetni studij, kroz tri ciklusa studiranja: preddiplomski, diplomski i doktorski studij.

2.2. Naziv studija

Preddiplomski studij Defektologija

2.3. Nositelj studija

Sveučilište Hercegovina

Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića

Adresa 1: Kraljice Mira 3A Bijakovići Međugorje

Adresa 2: Kneza M. Viševića Humskog, Mostar

2.4. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava na studijskom programu Defektologije izvodi se na hrvatskom jeziku.

2.5. Trajanje studija

Studij je organiziran kao jednopredmetni studij kroz dva stupnja obrazovanja po modelu 3+2.

Preddiplomski studij traje tri godine ili šest semestara. Tijekom studija student je dužan ostvariti 180 ECTS bodova, a studij završava polaganjem završnog ispita.

2.6. Uvjeti upisa

Uvjet za upis na preddiplomski studij Defektologije je završena četverogodišnja srednja škola odgovarajuće struke bez polaganja prijemnog ispita.

2.7. uvjeti za upis na studijski program:

Uvjet za upis na preddiplomski studij psihologije je završena četverogodišnja srednja škola odgovarajuće struke bez polaganja prijemnog ispita.

2.8. Stručni i akademski naziv i stupanj koji se stječe završetkom studija:

Završetkom preddiplomskog studija defektologije stječe se akademski naziv: **prvostupnik/ca** (**baccalaureus/baccalaurea**) **humanističkih znanosti odgovarajućeg smjera**

2.9. lista obveznih i izbornih predmeta i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju:

Lista obveznih i izbornih kolegija, kao i broj sati potrebnih za njihovu realizaciju nalazi se u sljedećoj tablici.

PREDDIPLOMSKI STUDIJ DEFEKTOLOGIJE							
I SEMESTAR							
Uvod u humanističke i društvene znanosti	1	1	2	5	Zajednički		
Osnove psihologije	1	1	2	5	Obvezni		
Osnove edukacije i rehabilitacije	1	1	2	5	Obvezni		
Jezična kultura i izražavanje	1	1	2	5	Zajednički		
Osnove engleskog jezika - lekt. vj.	1	1	2	5	Zajednički		
Izborni kolegij (student bira s liste A1 - zimski semestar)	1	1	2	5	Izborni		
II SEMESTAR							
Osnove genetike	1	1	2	5	Obvezni		
Osnove anatomije i fiziologije	1	1	2	5	Obvezni		
Akademsko pisanje	1	1	2	5	Zajednički		
Engleski jezik struke - lekt.vj.	1	1	2	5	Zajednički		
Osnove sociologije	1	1	2	5	Zajednički		
Uvodni defektološki praktikum	0	0	3	5	Obvezni		
III SEMESTAR							
Osnove pedagogije	1	1	2	5	Zajednički		
Osnove informatike	1	1	2	5	Zajednički		
Rana intervencija	1	1	2	5	Obvezni		
Osnove logopedije	1	1	2	5	Obvezni		
Izborni kolegij (student bira s liste B1 - zimski semestar)	1	1	2	5	Izborni		
Izborni kolegij (student bira s liste B1 - zimski semestar)	1	1	2	5	Izborni		
IV SEMESTAR							
Osnove metodologije i statistike	1	1	2	5	Obvezni		
Osnove oligofrenopedagogije	1	1	2	5	Obvezni		
Osnove dijagnosticanja u defektologiji	1	1	2	5	Obvezni		
Izborni kolegij (student bira s liste B2 - ljetni semestar)	1	1	2	5	Izborni		
Izborni kolegij (student bira s liste B2 - ljetni semestar)	1	1	2	5	Izborni		
Edukacijsko-rehabilitacijski praktikum - Uvodni logopedski praktikum	1	1	2	5	Izborni	NA EDUKACIJI I REHABILITACIJI NA ŠKOLSKOJ LOGOPEDIJI	

SMJER EDUKACIJA I REHABILITACIJA

V SEMESTAR							
Osnove inkluzije	1	1	2	5	Obvezni		
Osnove tiflopedagogije	1	1	2	5	Obvezni		
Osnove surdopedagogije	1	1	2	5	Obvezni		

Izborni kolegij (student bira s liste C1 - zimski semestar)	1	1	2	5	Izborni		
Izborni kolegij (student bira s liste C1 - zimski semestar)	1	1	2	5	Izborni		
Izborni kolegij (student bira s liste C1 - zimski semestar)	1	1	2	5	Izborni		
VI SEMESTAR							
Izborni kolegij (student bira s liste C2 - ljetni semestar)	1	1	2	5	Izborni		
Završni edukacijsko-rehabilitacijski praktikum	0	0	3	5	Obvezni		
Završni rad	0	15	0	20	Mentorstvo		
Završetkom studija student stječe zvanje prvostupnik/ca humanističkih znanosti, smjer Edukacija i rehabilitacija							

SMJER ŠKOLSKA LOGOPEDIJA

V SEMESTAR							
Govorno-jezični razvoj djeteta	1	1	2	5	Obvezni		
Osnove inkluzije	1	1	2	5	Obvezni		
Artikulacijski i fonološki poremećaji	1	1	2	5	Obvezni		
Izborni kolegij (student bira s liste C1 - zimski semestar)	1	1	2	5	Izborni		
Izborni kolegij (student bira s liste C1 - zimski semestar)	1	1	2	5	Izborni		
Izborni kolegij (student bira s liste C1 - zimski semestar)	1	1	2	5	Izborni		
VI SEMESTAR							
Izborni kolegij (student bira s liste C2 - ljetni semestar)	1	1	2	5	Izborni		
Logopedijska praksa	0	0	3	5	Obvezni		
Završni rad	0	15	0	20	Mentorstvo		
Završetkom studija student stječe zvanje Prvostupnik/ca humanističkih znanosti, smjer Školska logopedija							

Lista izbornih kolegija na Edukaciji i rehabilitaciji:

LISTA A1 - student u prvom semestru bira jedan kolegij s liste A1

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Tjelesna i zdravstvena kultura</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Osnove kineziologije</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Eksterni izborni kolegij</i>	1	1	2	5	Izborni

LISTA B1 – student u trećem semestru bira dva kolegija s liste B1

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Izabrane teme iz statistike</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Izabrane teme iz neeksperimentalne metodologije</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Izabrane teme iz eksperimentalne metodologije</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Eksterni izborni kolegij</i>					

LISTA B2 – student u četvrtom semestru bira tri kolegija s liste B2

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Akustika glasa i govora</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Neurologija razvojnog doba</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Terapija pokretom</i>	1	1	2	5	Izborni

LISTA C1– student u petom semestru bira tri kolegija s liste C1

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Novo tehnologije i pomagala u rehabilitaciji osoba oštećena vida</i>	1	1	2	5	Izborni

<i>Novo tehnologije i pomagala u rehabilitaciji osoba oštećena sluha</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Psihomotorna reedukacija</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Specifične teškoće učenja</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Orijentacija i kretanje</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Senzorna integracija</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Augmentativna i alternativna komunikacija</i>	1	1	2	5	Izborni

LISTA C2 - student u petom semestru bira jedan kolegij s liste C2

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Edukacijsko-rehabilitacijska procjena</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Obitelj i dijete s teškoćama u razvoju</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Turizam u životu osoba s posebnim potrebama</i>	1	1	2	5	Izborni

Lista izbornih kolegija na Školskoj logopediji:

LISTA A1 - student u prvom semestru bira jedan kolegij s liste A1

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Tjelesna i zdravstvena kultura</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Osnove kineziologije</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Eksterni izborni kolegij</i>	1	1	2	5	Izborni

LISTA B1 – student u trećem semestru bira dva kolegija s liste B1

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Izabrane teme iz statistike</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Izabrane teme iz neeksperimentalne metodologije</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Izabrane teme iz eksperimentalne metodologije</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Eksterni izborni kolegij</i>					

LISTA B2 – student u trećem semestru bira tri kolegija s liste B2

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Akustika glasa i govora</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Neurologija razvojnog doba</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Terapija pokretom</i>	1	1	2	5	Izborni

LISTA C1– student u petom semestru bira tri kolegija s liste C1

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Govorna akustika</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Afaziologija</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Pojmovna distinkcija u logopediji</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Poremećaji glasa</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Logopedijska dijagnostika</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Senzorna integracija</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Augmentativna i alternativna komunikacija</i>	1	1	2	5	Izborni

LISTA C2 - student u petom semestru bira jedan kolegij s liste C2

NAZIV KOLEGIJA	P	S	V	ECTS	STATUS
<i>Osnove verbalne komunikacije</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Govor i glas</i>	1	1	2	5	Izborni
<i>Obitelj i dijete s teškoćama u razvoju</i>	1	1	2	5	Izborni

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	UVOD U HUMANISTIČKE I DRUŠTVENE ZNANOSTI
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	1. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Upoznati što je znanost, kao i koje su specifičnosti društvenih i humanističkih znanosti./</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirati temeljne pojmove u znanosti te društvenim i humanističkim znanostima, opisati i objasniti odnose teorije i istraživačkih pristupa te analizirati suvremene izazove s kojima se suočavaju društvene i humanističke znanosti
Okvirni sadržaj kolegija:	Načini spoznavanja svijeta; znanstveni i neznanstveni pristupi spoznaji; znanost i metafizička spoznaja; temeljne pretpostavke znanosti; ciljevi znanosti; teorija; elementi teorije, struktura i kriterij dobre teorije; istraživački pristupi; što su društvene znanosti; što su humanističke znanosti
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Milas, G. (2005). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima, Naklada Slap, 1-47str. 2. Fajgelj, S. (2007). Metode istraživanja ponašanja, Centar za primenjenu psihologiju, 13-59str.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE EDUKACIJE I REHABILITACIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	1. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Osnovni cilj kolegija je upoznati studente sa: razvojem edukacijsko rehabilitacijske znanosti; modelima i sistemima edukacije i rehabilitacije; oblicima ometenosti i invalidnosti; osnovnim edukacijsko rehabilitacijskim terminima i glavnim zadacima edukacijsko rehabilitacijske profesije; edukacijsko rehabilitacijskim disciplinama, te potrebama trajnog usavršavanja. Pored toga kolegij je usmjeren na stvaranje pozitivanog stava studenata o potrebi cjeloživotnog učenja i razvoja stručnih kompetencija./</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Objasniti na koji način se razvijala edukacijsko rehabilitacijska znanost; 2. Opisati modele i sisteme edukacije i rehabilitacije; 3. Usporediti oblike ometenosti i invalidnosti; 4. Povezati osnovne edukacijsko rehabilitacijske termine sa glavnim zadacima edukacijsko rehabilitacijske profesije; <p>Razumjeti razliku između edukacijsko rehabilitacijskih disciplina kao i važnosti konstantnog kontinuiranog stručnog usavršavanja.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<ul style="list-style-type: none"> - Razvoj edukacijsko rehabilitacijske znanosti; - Modeli i sistemi edukacije i rehabilitacije; - Oblici ometenosti i invalidnosti; - Osnovni edukacijsko rehabilitacijskim termini; - Zadaci edukacijsko rehabilitacijske profesije; - Edukacijsko rehabilitacijske discipline; - Potreba cjeloživotnog učenja i razvoja stručnih kompetencija.
Temeljna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> • Mujkanović, E., Mujkanović E. (2018). Djeca s teškoćama u razvoju u inkluzivnom okruženju. Mostar: Sveučilište Hercegovina.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE PSIHLOGIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	1. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Ovladati osnovnim terminima psihološke znanosti. /</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći: Studenti će biti upoznati sa osnovnim pojmovima iz psihologije, njenim periodima razvoja, metodama, tehnikama i zadacima istraživanja, kognitivnim i konativnim procesima, njegovim motivima i psihičkim razvojem, sposobnostima i osobinama ličnosti</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<ul style="list-style-type: none"> • Što je psihologija? • Definicija i problemi psihologije • Kako percipiramo svijet: čula i osjeti • Svijest: što je svjesno a što nesvjesno • Spavanje: faze i poremećaji spavanja; Snovi; • Učenje i pamćenje: definicije i klasifikacije • Učenje i pamćenje: mnemotehnike; zaboravljanje • Inteligencija: pokušaji definiranja inteligencije • Emocionalna i socijalna inteligencija • Inteligencija: Testovi inteligencije i koeficijent inteligencije • Motivacija: klasični pogledi na motivaciju • Motivacija: osnovne psihološke potrebe; planovi i ciljevi; očekivanja i atribucije • Emocije: izražavanje i prepoznavanje emocija • Emocije: sreća i stres • Pozitivna psihologija • Ličnost: glavne teorije ličnosti • Ličnost: testovi ličnosti • Model Pet Velikih
Temeljna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> • Spencer A. Rathus (2000): Temelji psihologije, Naklada Slap, poglavlja od 1 do 12

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	JEZIČNA KULTURA I IZRAŽAVANJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	1. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Ciljevi kolegija jesu razvijati zanimanje za čitanjem poetskih tekstova i njegovanjem užitka u čitanju, recitacijama, javnim nastupima i govoru, razvijanje vrijednosti govorenoga jezika, potom stjecanje i razvijanje kulture slušanja komunikativnih, informativnih, publicističkih i književno-umjetničkih tekstova, također i stjecanje iskustva učenja u skladu s životnim okolnostima. /</p> <p>Studenti će primijeniti spoznaje o jeziku i jezikoslovlju, jezičnoj kulturi i izražavanju, usvojiti će modele o brzini i tehnikama čitanja tekstova raznolikih funkcionalnih stilova, razinama govorne kulture, razvijati osjećaje za pravilan izgovor, intonaciju, naglašavanje slogova i riječi, stjecanje govornih vještina, kulture govora i govorništva, govornih i jezičnih kompetencija.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Kultura i govor. Kvaliteta govorne kulture. Kulturne vrijednosti govora; talijanska elokvencija, francuski esprit, oksfordski stil, ruska blagorječivost, orijentalna piskutavost, izbjegavanje izravnih poruka. Pojam entropičnosti. Umjetničko stvaralaštvo, umjetnost riječi. Govorni modeli, idealni govor, snaga izgovorene riječi. Govor kao hladan medij. Umijeće govora. Spoznaja govora. Jezik i metajezik. Govorne univerzalije. Identifikacija govorom. Jezik u govoru. Organski idiom. Standardni idiom.</p> <p>Uvod u retoriku. Retoričke vrste: službeni razgovori, anketa, intervju, razgovor na određenu temu, rasprava (debata), nabacivanje ideja (vihor mozgova prema 'brain storming'). Kratki monolozi: uvodna riječ, izjava, vijest, diskusija, komentar, izvješće. Posebne govorne vrste: voditeljstvo (konferansa), obavijest – najava, prevođenje, prijenos, pripovijedanje, recitiranje. Konvencionalan govor (konvencije, rituali). Utjecaji kulturne destrukcije. Govor – multimedijalan izraz. Brzo, ubrzano i vrlo brzo čitanje. Slušanje i razumijevanje govora. Imaginativno, logičko i anticipacijsko slušanje. Interpretativno čitanje. Vrijeme govora: psihološka sadašnjost, tempo (brzina), ritam, trajanje govora, društveno vrijeme govora. Organizacija govorne poruke, modalni izrazi, logika u govoru, jasnoća, preglednost, zaključivanje, dokazi, objašnjenje. Poetsko i afektivno u govoru. Retoričke figure.</p> <p>Hrvatski jezik danas. Organski govori. Mjesni govori, govori društvenih skupina, dijalektalni govori, govor standardni. Hrvatski književni jezik i normirani hrvatski jezik. Fonemske i alofonske odlike suvremenoga hrvatskoga standarda. Distribucija fonema. Prozodija. Medijske govorničke škole. Govornost. Govor, monolog, razgovor, dijalog, priča, pripovijest, pripovijedanje i pričanje. Purizam (čistunstvo). Elegancija govora: glas, poluugodan i ugodan, dikcija, modalni izričaji, izbor riječi, nenametljiva figurativnost, naglasci, prozodija riječi... (Škarić, 2006: 7-76)</p>

	<p>Govornik. Retorika: teorija, pedagogija, praksa. Retoričke vrste: tema, funkcija, stil, argumentacija, kompozicija, vrsta auditorija, broj govornika, audioveza i audiovizualna veza, povratna veza, duljina govora, ambijent govora.</p>
<p>Temeljna literatura:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ivo Škarić (1982) <i>U potrazi za izgubljenim govorom</i>. Zagreb: Školska knjiga – SN Liber, 5-43. • Ivo Škarić (2000) <i>Temeljci suvremenog govorništva</i>. Zagreb: Školska knjiga, 1-189.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE ENGLESKOG JEZIKA-LEKTORSKE VJEŽBE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	1. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Proširenje vokabulara i usavršavanje jezičnih vještina kroz uvježbavanje primjene jezičnih zakonitosti. Razumijevanje stilski različitih tekstova, upoznavanje anglofonih kultura i razvijanja vlastitih jezičnih vještina, izražavanja i stvaranja./</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći: primijeniti usvojena znanja u pismenom izričaju (zadaci objektivnog tipa), razumjeti i analizirati tekstove iz područja struke, identificirati, definirati i primjenjivati osnovne gramatičke strukture potrebne za razumijevanje jezika u tekstovima i rješavanje jednostavnih zadataka objektivnog tipa. Od studenata se očekuje ortografska kompetencija na razini B1, dopuštene su manje greške koje ne utječu na razumijevanje značenja ili strukture teksta. Opća jezična kompetencija je na razini B2+</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Sadržaji kolegija obuhvaćaju intenzivno proučavanje engleske normativne gramatike i detaljnu obradu različitih tekstova, s a) Tekstovi: iz kulture i povijesti zemalja engleskog govornog područja, iz područja struke ili s problematikom koja je bliska struci. (Relevantne tekstove biraju nastavnica i studenti.) b) Gramatičke strukture: predviđa se obrada tvorbe i upotrebe glagolskih vremena i oblika, vrsta riječi, poretka riječi u rečenici, pasiva, pogodbenih rečenica, modalnih i fraznih glagola. Sadržaji se usmjeravaju na specifičnosti jezika i definiranje jezične strukture te analizu jezičnih konstrukcija koje ne korespondiraju u materinjem jeziku</p>
Temeljna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> • Murphy, R. (2004), English Grammar in Use, Cambridge University Press

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE GENETIKE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	2. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	Cilj kolegija je upoznati studente sa osnovnim principima genetike kao i primjenom genetičkih znanosti na čovjeka, u zdravlju i bolesti. Te spoznaje će im omogućiti da lakše razumiju i pomognu osobama s poteškoćama u razvoju te njihovoj boljoj rehabilitaciji i uključivanju u procese rada i društvenu zajednicu u cjelini.
Okvirni sadržaj kolegija:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u genetiku (podjela i razvoj). 2. Genom čovjeka (DNA, RNA, gen, kromosom, mutacije, modifikacija, abnormalni kariotip čovjeka). 3. Načini nasljeđivanja (mendelizam, morganizam, multifaktorski). 4. Fenotip i genotip. 5. Progeneza i klematogeneza (mejoza, oplodnja, mitoza, normalni i nenormalni razvoj čovjeka). 6. Sindromi i bolesna stanja (kromosomske aberacije, autosomopatije, gonosomopatije) uzrokovani genskim poremećajima, vanjskim čimbenicima, nepoznatim uzrocima. 7. Dijagnostika nasljednih bolesti (anamneza i obiteljsko stablo, klinički pregled, laboratorijske pretrage, citogenetičke metode, dermatoglifi, molekularna dijagnostika). 8. Liječenje nasljednih bolesti (genetičke informacije, prenatalna dijagnostika, eugenetika). 9. Genetičko savjetovalište .
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zergollern, Lj. i sur. (1991). Medicinska genetika 1. Zagreb: Školska knjiga.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE ANATOMIJE I FIZIOLOGIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	2. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Upoznavanje studenata sa osnovnim mehanizmima opće fiziologije, fiziologije mišića, zatim fiziologije nervnog sistema, fiziologije vida i fiziologije sluha i govora kao i funkcionalnom anatomijom mišića, nervnog sustava, čula vida i čula sluha./</p> <p>Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da: - adekvatno koriste literaturu iz oblasti fiziologije; - definiraju predmet, zadatke i ciljeve fiziologije; - koriste savremenu terminologiju, definicije i klasifikacije; - razumiju osnove funkcionalne anatomije; - razumiju osnovne mehanizme opće fiziologije zatim fiziologije mišića, nervnog sistema, vida, sluha i govora</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Funkcionalna organizacija ljudskog organizma; Homeostaze; Membranski potencijali; Funkcionalna građa mišića; Mehanizam mišićne kontrakcije; Motorne jedinice; Metabolički sistem mišića; Jačina, snaga i izdržljivost mišića; Neuromuskularna veza. Modul 2. Funkcionalna organizacija i građa endokrinog sistema; Fiziologija hormona hipofize, štitnjače, parireoidnih žlijezda, nadbubrežne žlijezde, muških i ženskih spolnih hormona i endokrinog pankreasa. Modul 3. Funkcionalna anatomija nervnog sistema; Nervne sinapse, neurotransmiteri, neuronske skupine; Somatski osjeti; Motorne funkcije kičmene moždine, moždanog stabla, moždane kore, malog mozga i bazalnih ganglija. Intelektualne funkcije mozga; Budnost i spavanje. Fiziologija vegetativnog nervnog sistema. Funkcionalna anatomija i fiziologija čula vida i sluha. Fiziologija govora.</p>
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ljuca F (urednik) i sar. Fiziologija čovjeka. Tuzla: Eurografika, 2010.;

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	AKADEMSKO PISANJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	2. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Cilj kolegija je ovladavanje osnovama akademskog pisanja koje će biti primjenjive i nadograđive tokom školovanja na FDZMB kako za seminarske i druge pisane radove, tako i dodiplomske i diplomske završne radove./</p> <p>Studenti će biti osposobljeni za pisanje akademskih i stručnih radova te njihovo ispravno oblikovanje. Ovladati će vještinom pisanja znanstvenim jezikom i stilom. Poznavati će strukturu znanstvenih radova. Moći će definirati osnovne pojmove u radovima, prikazivati prethodna istraživanja i ovladati će teorijskim pristupom određenom problemu. Posjedovati će znanja o različitim stilovima citiranja i bibliografskim zapisima. Ovladati će dokumentiranjem znanstvenih izvora i APA stilom citiranja.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<ul style="list-style-type: none"> • Funkcionalni stilovi pisanja • Vrste znanstvenih i stručnih radova. • Formuliranje i pisanje naslova. • Struktura znanstvenih i stručnih radova. • Dokumentiranje znanstvenih izvora i namjena fusnota, zabilješki i priloga. • Citiranje i parafraziranje reference u tekstu, APA stili ostali stilovi citiranja • Izbor riječi, formuliranje rečenica, oblikovanje odlomaka, formiranje alineja (popisa). • Jezik i stil znanstvenog rada. • Upotreba interpunkcije, naglašavanje teksta i upotreba skraćenica. • Tablično i grafičko prikazivanje podataka. • Oblikovanje teksta akademskog rada. • Navođenje radova publiciranih u elektronskoj formi.
Temeljna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> • Kundačina, Milenko i Banđur, Veljko (2007). Akademsko pisanje. Užice: Učiteljski fakultet. • Kundačina, Milenko i Brkić, Milenko (2015). Akademsko pisanje – praktikum. Bijakovići: Sveučilište Hercegovina – Fakultet društvenih znanosti dr Milenka Brkića.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	ENGLESKI JEZIK STRUKE – LEKTORSKE VJEŽBE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	2. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Proširenje vokabulara i usavršavanje jezičnih vještina kroz vježbu na primjerima. Razumijevanje stilski različitih tekstova, upoznavanje anglofonih kultura i razvijanja vlastitih jezičnih vještina, izražavanja i stvaranja./</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći: identificirati, izdvojiti i ispisati jezične strukture koje ne korespondiraju materinjem jeziku, primijeniti usvojena znanja u pismenom izričaju, razumjeti i analizirati tekstove iz područja struke, napisati i odgovoriti na poslovno pismo, raspoznavati i samostalno koristiti osnovne gramatičke i jezične strukture potrebne za razumijevanje jezika u tekstovima i za pismeno izražavanje. Očekivana jezična kompetencija je na razini B1, dopuštene su manje greške koje ne utječu na razumijevanje značenja ili strukture teksta.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Sadržaji kolegija obuhvaćaju intenzivno proučavanje vrsta riječi, detaljnu obradu različitih tekstova iz područja struke, s ciljem proširenja vokabulara i razumijevanja stilski različitih tekstova. a) Tekstovi: iz kulture i povijesti zemalja engleskog govornog područja, iz područja struke ili s problematikom koja je bliska struci. (Relevantne tekstove biraju nastavnica i studenti.) Pronalaze se primarne i sekundarne informacije, ključne rečenice i riječi, prevodi se tekst uz upotrebu rječnika. b) Gramatičke strukture: predviđa se obrada vrsta riječi i poretka riječi u rečenici. Sadržaji se usmjeravaju na specifičnosti jezika i definiranje</p>
Temeljna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> • Quirk, R., Greenbaum, S. (1998), A University Grammar of English, University of London, Longman

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE SOCIOLOGIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	2. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Kao najopćenitija društvena znanost sociologija je temeljni predmet modernog istraživanja s posebnim osvrtom na svijet u promjeni, globalizaciju društvenoga života, komparativne pristupe istraživanju društvene stvarnosti, zatim na društvene okolnosti nastanka modernoga društva, pitanja roda i spolnosti, te odnos društvenoga i osobnoga. Kao kolegij na Fakultetu društvenih znanosti sociologija ima za cilj, te posebno izučava društvenu ulogu i značenje kulture, obitelji, obrazovanja, religije, politike, rada, zdravlja, nezaposlenosti, dokolice kao i odnos društva prema osobama s posebnim potrebama. /</p> <p>U okviru ovoga kolegija studentima se pruža mogućnost da steknu uvid u sociološke teorije društva, da upoznaju osnovne društvene fenomene i procese koji se odvijaju u suvremenome (poglavito u bosanskohercegovačkom) društvu i da spoznaju širi društveni kontekst unutar kojeg treba razumijevati probleme populacije kojom se u okviru studija pobliže bave.</p> <p>Nakon položenog ispita iz Osnova sociologije student bi trebao biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati i interpretirati specifičnost sociološkog pristupa izučavanju društva 2. Definirati, razlikovati i primijeniti temeljne sociološke pojmove 3. Razlikovati i primijeniti različite sociološke pristupe na konkretne probleme u suvremenome hrvatskom društvu 4. Povezivati i analizirati individualne probleme (posebno probleme osoba s posebnim potrebama) sa širim društvenim kontekstom 5. Opisati i razlikovati razine i kontekst društvenih problema 6. Opisati, usporediti i analizirati ulogu i značenje socijalne pedagogije i rehabilitacije u rješavanju određenih kako društvenih tako i individualnih problema i slučajeva
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Teme koje će se obrađivati u petnaest cjelina:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Što je sociologija? Pojam i predmet sociologije te njen odnos s drugim srodnim znanstvenim disciplinama 2. Kultura i društvo; svijet u promjeni 3. Društvena interakcija i svakodnevni život 4. Rod i spolnost 5. Sociologija tijela: zdravlje, bolest i starenje; umiranje 6. Obitelj 7. Zločin i devijantnost 8. Rasa, etnicitet i migracije 9. Klasa, stratifikacija i nejednakost 10. Siromaštvo, socijalna pomoć i društvena isključenost 11. Rad i ekonomski život

	12. Religija i simboli. Magija. 13. Masovni mediji i komunikacija 14. Obrazovanje 15. Metode istraživanja u sociologiji.
Temeljna literatura:	<ul style="list-style-type: none"> • Giddens, A. (2007) Sociologija. Zagreb, Nakladni zavod Globus • Kukić, S. (2004) Sociologija - Teorije društvene strukture. Sarajevo Publishing

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	UVODNI DEFEKTOLOŠKI PRAKTIKUM
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	1. godina
Semestar studiranja:	2. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	0+0+3
Opće i posebne kompetencije/ Ishodi učenja:	<p>Ciljevi kolegija su upoznati studente sa: terminološkim odrednicama defektološkog praktikuma; osnovnim razvojem defektološke znanosti; onovama teorije znanosti i njihovoj praktičnoj primjeni.</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati teorijske osnove iz područja defektološkog praktikuma; 2. Definirati i objasniti spoznaje o terminologiji i njenom praktičnom značenju; 3. Razumjeti i koristiti literaturu iz ovog područja; 4. Primijeniti stečena znanja u komunikaciji koristeći terminologiju struke.
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Povijest defektološkog praktikuma;</p> <p>Odnos sa drugim znanstvenim disciplinama;</p> <p>Terminološke odrednice (terminologija vezana za defektološki praktikum);</p> <p>Osnove teorije discipline (definicija; predmet; zadaci; područje; struktura);</p> <p>Osnovne metodološke postavke defektološkog rada;</p> <p>Oblici provođenja defektološkog rada ;</p> <p>Zakonske osnove u provođenju defektološkog rada;</p> <p>Izazovi u postojećem sistemu provođenja defektološkog rada.</p>
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mujkanović E. i Mujkanović E.: Djeca s teškoćama u razvoju u inkluzivnom okruženju. Mostar, 2018; 2. Kovačević V, Stančić V i Mejovšek M.: Osnovi teorije defektologije. Zagreb, 1988.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE PEDAGOGIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	2. godina
Semestar studiranja:	3. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Cilj programa jeste usvajanje osnovnih znanja iz područja pedagogije, razvijanje pedagoškog mišljenja, stavova i vrijednosti, bogaćenje i razvijanje pedagoškog rječnika i poticanje istraživačkog odnosa prema pedagoškoj teoriji i praksi. Korištenje osnovnih znanja iz područja pedagogije. Razvijeno pedagoško mišljenje. Objedinjeno teorijsko i praktično pedagoško znanje. Razvijen aktivan, istraživački pristup prema pedagoškoj djelatnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Znanja o osnovnim pedagoškim fenomenima, karakteru i identitetu pedagogije kao znanstvenog sustava - Razumijevanje složenosti, multidimenzionalnosti i razvojnosti fenomena odgoja; - Identificiranje osnovnih karakteristika odgoja; - Razumijevanje i analiziranje ključnih ideja o odgoju u pedagoškim teorijama i koncepcijama - Osposobljenost studenata za dalje sistematsko izučavanje pedagoške teorije i prakse u okviru drugih pedagoških disciplina - Razvijen aktivan, kritički, istraživački pristup prema pedagoškoj djelatnosti.
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Pedagogija kao znanost i studijska disciplina. Epistemološko-metodološke osnove pedagogije. Osnovni pojmovi u pedagogiji. Cilj odgoja. Odgoj i razvoj. Vrijednosti i odgoj. Kultura i odgoj. Strukturalne komponente odgoja: intelektualni odgoj, estetski odgoj, tjelesni odgoj, moralni odgoj, radni odgoj. Odgoj u slobodnom vremenu. Osnove metodike odgojnog rada. Sustav odgoja i obrazovanja.</p>
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1.Thomas, G. (2014): Kratak uvod u pedagogiju, Zagreb: Educa. 2.Brkić, M. i Radovanović, I. (2012): Pedagoški praktikum, Bijakovići: FDZMB.Vukasović,

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE INFORMATIKE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	2. godina
Semestar studiranja:	3. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Osnovni cilj kolegija je upoznavanje studenata s informacijsko-komunikacijskim tehnologijama i vještinama njihova korištenja. U tom cilju studenti će ovladati s određenom akademskom razinom informatičke pismenosti kroz korištenje standardne informatičke tehnologe i softverskih alata zasnovanih na tim tehnologijama./</p> <p>Nakon položenog ispita student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definirati stav o izboru hardverskih i softverski resursa kompjutorskih sustava • Uspješno razlikovati tehničke osobine arhitekture/građe računalnih sustava, središnja jedinica, središnji procesor, sabirnice, registri, primarna i sekundarna memorija, te obodne jedinice računalnih sustava.) • Spoznati strukturu i organizaciju softverske osnove računalnih sustava (sustavni i aplikativni softver) • Točno i sadržajno definirati organizacijske elemente podatkovne osnove računalnih sustava • Objasniti funkcijske osobine organizacije informatičkog centra (središnji, lokalni i periferni), • Uspješno razlikovati usrojstvo kompjutorskih mreža (vrste, razine i protokolele TCP/IP, OSI) • Definirati sve specifičnosti vezane uz informatička zanimanja, • Spoznati mogućnost razvoja interneta u današnjem svijetu, kao i njrgove značajke, te inačice, (intranet i extranet), • Spoznati sve relevantne osobine funkcijskih značajki vezanih uz erspektivu informatike u sferi današnje globalizacije i informacijsko društvo (virtualna realnost, virtualni svijet, virtualni prostor, • Izgraditi i koristiti u praksi znanja vezana uz informatičku pismenost i osobne vještine kompjutorske komunikacije.
Okvirni sadržaj kolegija:	<ul style="list-style-type: none"> • Informatički izazov kao svjetski proces • Temeljne informatičke postavke • Hardverska osnova kompjutorskih sustava • Programska osnova kompjutorskih sustava • Mrežno-komunikacijska, organizacijska, ergonomska i personalna osnova kompjutorskih sustava • Konceptijska i metodologijska osnova info sustava • Podatkovna osnova kompjutorskih sustava

	<ul style="list-style-type: none">• Perspektive razvoja informatike
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none">1. Grbavac V. (2010), Informatika, kompjutori i primjena.4.izdanje Sveučilišnog udžbenika Sveučilišta u Zagrebu, DOIK, Zagreb2. Praktikum iz informatike - I, DOIK, Zagreb, 2014.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	RANA INTERVENCIJA
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	2. godina
Semestar studiranja:	3. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Upoznati studente s teorijskim osnovama koncepta rane intervencije i ranog tretmana; zakonskim reguliranjem prava djece s poteškoćama u razvoju i njihovih obitelji na programe rane intervencije i ranog tretmana; inkluzijom i socijalizacijom u ranom razvojnom periodu intervencijama kod djece kod kojih su primijećene teškoće u razvojnom periodu./</p> <p>Nakon položenog ispita studenti će moći: - objasniti stručnu terminologiju primjerenu ranom tretmanu i ranoj intervenciji, - povezati i interpretirati teorijske osnove o ranom tretmanu i ranoj intervenciji, - analizirati karakteristike uspješnog provođenja ranog tretmana i rane intervencije, - protumačiti načela suradnje u multidisciplinarnom timu, komunikacije s roditeljima i etička pravila struke.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Osnovna znanja o ranom tretmanu i ranoj intervenciji - Rani tretman i rana intervencija: konceptualni okvir - Ekološki sistemski pristup: holistički, dinamični, transakcijski i individualni - Rani tretman. Prognostički značaj faktora rizika - Koraci u ranom tretmanu i ranoj intervenciji - Karakteristike uspješnog provođenja ranog tretmana i programa rane intervencije - Unaprijeđenje inkluzije odojčadi i male djece sa onesposobljenjem i njihovih porodica - Ciljevi ranog učenja. Posebne potrebe teškoće i izazovi za stručnjake i roditelje - Planiranje usmjereno na dijete s poteškoćama u razvoju - Multidisciplinarni pristup u praćenju i stimulaciji razvoja djece s intelektualnim teškoćama - Analiza i situacija u Evropi: ključni aspekti i preporuke - Rani tretman i rana intervencija u Evropi: trendovi u Evropskim zemljama</p>
Temeljna literatura:	<p>1. Skripta/Izbor tekstova (ur. Edin Mujkanović)</p>

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE LOGOPEDIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	2. godina
Semestar studiranja:	3. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Cilj nastave ovog kolegija je upoznati studente s djecom koja imaju teškoće u razvoju govora, s povijesnim razvojem odnosa prema ovoj djeci, sa značajem usposavljanja blagovremene dijagnoze, prognoze i tretmana djece s govorno jezičkim poteškoćama.</p> <p>Upoznati studente s činjenicom da se djeca s teškoćama u razvoju nalaze u procesu inkluzije/integracije, pohađaju redovne vrtiće i škole uz dodatne rehabilitacijske programe koji se realiziraju i van institucija koje djeca pohađaju u vidu logopedskih vježbi.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<ul style="list-style-type: none"> • Povijesni put razvoja o prihvatanju djece s teškoćama u verbalnoj komunikaciji nekad i danas • Suvremeno shvaćanje dinamičke procjene i dijagnostike • Društveni značaj i uslovljenost klasifikacije (identifikacije) djece s teškoćama govorno jezičkom razvoju. • Najnovija shvaćanja i razumijevanje različitosti među djecom s verbalnim i jezičkim poteškoćama i uvažavanje njihovih sposobnosti, potreba u grupi i društvu • Dijagnosticiranje učenikagovorno jezičkim poteškoćama. • Rad s djecom s teškoćama ugovoru u u dječjem vrtiću • Rad s učenicima s teškoćama u razvoj uverbalne komunikacije u osnovnoj školi <p>Stručnjak logoped i modeli organizovanog rada.</p>
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zečić.S Mujkanović.E & Devolli.A., Logopedija(2010) Connectum, Sarajevo 2. Škarić. I. (1988) Govorne poteškoće i njihovo uklanjanje.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE METODOLOGIJE I STATISTIKE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	2. godina
Semestar studiranja:	4. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Studenti će moći razlikovati vrste istraživanja, metode, tehnike i instrumente istraživanja te odrediti i primjenjivati prikladne statističke mjere i statistički obrađivati podatke. Izraditi će skicu tj. projekt istraživanja te istraživačke instrumente.</p> <p>Usporediti znanstveni pristup činjenicama od neznanstvenoga. 2. Razlikovati znanstvene metode i tehnike. 3. Analizirati primjenjivost određenih metoda na određene predmete istraživanja. 4. Uspoređivati dosege kvantitativnih i kvalitativnih metoda u istraživanju. 5. Odabrati uzorak istraživanja. 6. Prosuditi značaj znanstvenih i stručnih istraživanja.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Paradigme i vrste istraživanja. Empirijsko-analička i akcijska istraživanja. Provođenje i tijek istraživanja. Projekt istraživanja. Metode istraživanja. Varijable i indikatori u istraživanju. Anketiranje. Sustavno promatranje. Testiranje. Procjenjivanje i prosuđivanje. Intervjuiranje. Rad na dokumentaciji. Analiza sadržaja. Populacija i uzorak istraživanja. Kvantitativna i kvalitativna analiza podataka. Statistički postupci sređivanja i obrade podataka. Pokazatelji deskriptivne statistike (mjere odnosa, prosjeka, relativnog položaja, korelacije). Pokazatelji inferencijalne statistike (t-test, hi-kvadrat test). Interpretacija rezultata istraživanja.</p>
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> Mužić, Vladimir (2004). Uvod u metodologiju istraživanja odgoja i obrazovanja. Zagreb: Školska knjiga. Brkić, Milenko i Kundačina, Milenko (2015). Metodologija sa statistikom - praktikum. Bijakovići: Sveučilište Hercegovina, Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE OLIGOFRENOPEĐAGOGIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	2. godina
Semestar studiranja:	4. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Studente jeneralno upoznati sa osnovama oligofrenopedagogije kao nauke, potrebno je da ovladaju znanjem koje je potrebno za sudjelovanjem u specijalnoj pedagogiji koja se bavi osobama sa smanjenim intelektualnim sposobnostima. Studente upoznati sa osnovnim pojmovima u oblasti oligofrenopedagogije, definicijama i rehabilitacijskim metodama u radu s osobama s intelektualnim teškoćama i njihovim obiteljima. Shvatiti važnost inkluzije osoba s intelektualnim teškoćama i njihovo uključivanje u širu društvenu zajednicu.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Nakon položenog ispita student će moći primijeniti usvojena znanja i vještine potrebne za:</p> <ul style="list-style-type: none"> – definisati osnovne principe oligofrenopedagogije kao nauke – interpretirati temeljna saznanja o historiji intelektualnih teškoća – objasniti temeljne značajke intelektualnih teškoća, prema različitim klasifikacijama – interpretirati razvojne teškoće – neposredni odgojno-obrazovni rad s djecom sa intelektualnim teškoćama – savjetovanje drugih stručnjaka i roditelja – pretraživanje literature, baza podataka i drugih izvora informacija te planiranje i provođenje znanstvenih projekata i istraživanja – interpretaciju stečenih teorijskih znanja o intelektualnim teškoćama, konceptualnim i terminološkim razlikovanjima, – kreiranje, implementaciju i evaluaciju individualnih edukacijsko-rehabilitacijskih programa za djecu sa intelektualnim teškoćama, sudjelovanju ranoj detekciji, intervenciji i inkluziji poštujući temeljna pedagoška načela rada, organizirati i voditi posebne stručne i znanstvene projekte te participirati u radu lokalne i šire zajednice
Temeljna literatura:	<p>1. Vigotski, L.S. (1996). Osnovi defektologije. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.</p> <p>2. Memišević, H. (2019). Intelektualne teškoće. Pedagoški fakultet Univerziteta u Sarajevu.</p>

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE DIJAGNOSTICIRANJA U DEFEKTOLOGIJI
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	2. godina
Semestar studiranja:	4. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Cilj nastave ovog kolegija je upoznati studente sa osnovama dijagnosticiranja u defektologiji. Studenti će se upoznati sa različitim modalitetima procjene u edukacijsko-rehabilitacijskoj procjeni. Studenti će naučiti koji se sve dijagnostički instrumenti primjenjuju u procjeni različitih razvojnih područja: motorika, kognitivni razvoj, govornojezični razvoj, socio-emotivni razvoj.</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poznavati osnove dijagnosticiranja u defektologiji; 2. Objasniti različite modalitete u edukacijsko-rehabilitacijskoj procjeni; 3. Razumjeti osnovne psihometrijske pojmove: varijabla, pouzdanost, valjanost, objektivnost; 4. Primijeniti edukacijsko-rehabilitacijske dijagnostičke instrumente koji se koriste u procjeni različitih razvojnih područja: motorike, kognitivnog razvoja, govorno-jezičnog razvoja, socio-emocionalnog razvoja; 5. Povezati stečena profesionalna znanja i etička pravila struke;
Okvirni sadržaj kolegija:	<ul style="list-style-type: none"> - Uloga dijagnosticiranja u defektologiji - Teorija mjerenja - Priroda i analiza individualnih razlika - Osnovni psihometrijski pojmovi: varijabla, pouzdanost, valjanost, objektivnost - Normativni i kriterijski mjerni instrumenti - Testovi i upitnici - Procjena razvojnih područja: motorika, kognitivni razvoj, govorno-jezički razvoj, socio-emotivni razvoj - Etička pitanja u dijagnosticiranju
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Novosel-Kernic, M. (1991): Dijagnosticiranje u defektologiji. Sveučilište u Zagrebu, Fakultet za defektologiju. 2. Ćordić, A., Bojanin, S.(2011): Opšta defektološka dijagnostika. Zavod za udžbenike, Beograd.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	EDUKACIJSKO REHABILITACIJSKI PRAKTIKUM
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	2. godina
Semestar studiranja:	4. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Ciljevi kolegija su upoznati studente sa:osnovnim teorijskim postavkama metoda koje se koriste u edukacijsko-rehabilitacijskoj praksi; praktičnim provođenjem edukacijsko-rehabilitacijskog tretmana; provođenjem procedura u edukacijsko rehabilitacijskom radu; prilagođavanje edukacijsko-rehabilitacijskog rada u skladu sa razvojnim statusom djeteta sa teškoćama u razvoju; značaju praćenja i evaluacije napretka djeteta u toku provođenja edukacijsko-rehabilitacijskog rada.</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Definirati osnovne teorijske postavke iz područjapraktičnog edukacijsko-rehabilitacijske prakse; -Definirati i objasniti osnovne metodekoje se koriste u edukacijsko-rehabilitacijskoj praksi; temeljne principe edukacijsko-rehabilitacijskog rada; - Definirati, objasniti i praktično primijeniti procedure edukacijsko-rehabilitacijskeprakse; - Znati procijeniti razvojni status djeteta; - Na osnovu razvojnog statusa znat će odrediti plan i program rada sa djetetom, i provesti adekvatan odabir metod tretmana; - U toku provođenja edukacijsko-rehabilitacijskog rada student će znati primijeniti sistem praćenja i evalacije napretka u razvoju djeteta.
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Povijest edukacijsko-rehabilitacijske prakse;</p> <p>Odnos sa drugim znanstvenim disciplinama;</p> <p>Metode rada u edukacijsko-rehabilitacijske prakse;</p> <p>Procedure u provođenju edukacijsko-rehabilitacijske prakse;</p> <p>Utvrđivanje razvojnog statusa djeteta sa teškoćama u razvoju;</p> <p>Praćenje i evaluacija u edukacijsko-rehabilitacijskoj praksi;</p> <p>Zakonske osnove za provođenje edukacijsko-rehabilitacijske prakse;</p> <p>Etičke i moralne smjernice u provođenja edukacijsko-rehabilitacijske prakse.</p>
Temeljna literatura:	1. Mujkanović E. i Mujkanović E.: Djeca s teškoćama u razvoju u inkluzivnom okruženju. Mostar, 2018.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	UVODNI LOGOPEDSKI PRAKTIKUM
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	2. godina
Semestar studiranja:	4. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Cilj uvodnog logopedskog praktikuma jeste upoznati studente sa pristupom djeci sa govorno – jezičnim poteškoćama i njihovim roditeljima, postojećim testovima za ispitivanje jezika i govora, te pomoćnim sredstvima u radu logopeda (praktikumi, sonde, aparati).</p> <p>Kada student završi ovaj praktični kolegij imat će sljedeće kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati dijete sa govornim poteškoćama (poteškoće artikulacije i fluentnosti govora) - Prepoznavati i klasificirati poremećaje te upotrebljavati adekvatne metode za korekciju - Raditi u samostalnoj praksi sa djetetom koje ima poteškoće artikulacije i fluentnosti govora - Spoznati korist primjene logopedskih praktikuma u logopedskim tretmanima.
Okvirni sadržaj kolegija:	<ul style="list-style-type: none"> • Provođenje teoretskog dijela o logopedskom praktikumu. • Prikaz logopedskih praktikuma za pomoć u radu. • Predstavljanje različitih govorno – jezičnih poteškoća, sa akcentom na artikulaciji kroz audio i video snimke.
Temeljna literatura:	<p>1. Zečić S, Mujkanović E, Devolli A. Logopedija. Sarajevo: Connectum, 2010.</p> <p>2. Kako uklanjati dečije govorne nedostatke i poremećaje, logopedski priručnik, Beograd 1968</p>

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE INKLUZIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	3. godina
Semestar studiranja:	5. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Cilj kolegija je studente upoznati s temeljnim spoznajama inkluzije i povijesnim razvojem inkluzivnog procesa, kritički sagledati kompleksnost i značaj inkluzije osoba s invaliditetom različitih uzroka, vrsta i stupnja oštećenja te povezati teorijske spoznaje s praktičnom primjenom znanja. Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati i razumjeti teorijske osnove iz područja inkluzije; 2. Objasniti i evaluirati spoznaje o inkluzivnoj nastavi; 3. Povezati principe, metode i oblike rada u inkluzivnom pristupu; 4. Primijeniti stečena znanja u izradi prilagođenih planova i programa za dijete s teškoćama u razvoju u inkluziji.
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Povijesni pregled umanjene sposobnosti i razvojnih poteškoća Terminologija: inkluzija, razlika između integracije i inkluzije Inkluzija u sustavu odgoja i obrazovanja: modeli inkluzije Argumenti za i protiv inkluzije Principi, metode i oblici rada u inkluzivnom pristupu Pretpostavke inkluzije: organizacijske, zakonske, objektivne, subjektivne Podrška u teoriji i praksi, praksa i efektivnitijski rad Uloga defektologa / edukatora rehabilitatora u inkluzivnom razredu Najnovija shvatanja i različitosti među učenicima s teškoćama u razvoju Suvremeni pristupi u odgoju i obrazovanju učenika s posebnim potrebama Izrada i elaboriranje posebnih individualnih programa u inkluzivnoj nastavi Specifičnosti razvoja integraciono-inkluzivnih procesa s ciljem formiranja škole za svu djecu</p>
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mujkanović, E., Mujkanović E. (2018). Djeca s teškoćama u razvoju u inkluzivnom okruženju. Mostar: Sveučilište Hercegovina.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE TIFLOPEDAGOGIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	3. godina
Semestar studiranja:	5. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Cilj nastave ovog kolegija je educirati studente o odgoju i obrazovanju, te rehabilitaciji slijepih osoba i njegovom razvoju kroz povijest. Studenti bi studijem ovog predmeta trebali steći teorijska i praktična znanja o etiologiji, fenomenologiji oštećenja vida i njihovim implikacijama na funkcioniranje slijepih i slabovidnih osoba u različitim područjima njihove aktivnosti./</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Definirati i objasniti osnovne pojmove Tiflopedagogije - Tumačiti karakteristike razvoja slijepih osoba kroz povijest - Tumačiti i povezivati teorijska i praktična znanja o etiologiji i fenomenologiji oštećenja vida - Primjeniti početne metode i tehnike u tretmanu slijepih i slabovidnih osoba
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Povijesni razvoj Tiflopedagogije Moderna filozofija odgoja, obrazovanja i rehabilitacije slijepih Međunarodni i nacionalni edukacijsko – rehabilitacijski modeli Odgojno – obrazovna integracija slijepih Inkluzija slijepih Preduvjeti za proces odgojno-obrazovnog i rehabilitacijskog programa rada sa slijepima (prostor, oprema, sredstva i pomagala) Uspostavljanje Programa rada sa slijepim djetetom u obitelji</p>
Temeljna literatura:	1. Stančić, V. (1991). Oštećenja vida, biopsihosocijalni aspekti. Zagreb: Školska knjiga.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE SURDOPEDAGOGIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	3. godina
Semestar studiranja:	5. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Cilj nastave ovog predmeta je educirati studente osnovama iz područja surdopedagogije. Kolegij razvija spoznaje o razvoju surdopedagoške teorije i prakse kao i osnovne kompetencije, znanja i vještine potrebne u procesu edukacije djece i omladine oštećena sluha.</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Definirati i objasniti teorijske osnove iz područja Surdopedagogije; -Objasniti spoznaje o razvoju surdopedagoške teorije i prakse; -Opisati vidove komunikacije djece oštećena sluha; -Povezati stečena znanja u provedbi tretmana kod učenika oštećena sluha.
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Uvod u surdopedagogiju Pojam, predmet i zadaci surdopedagogije Povijesni osvrt na surdopedagogiju Odnos društva prema osobama oštećena sluha Uzroci oštećenja sluha Vrste oštećenja sluha Osnove detekcije oštećenja sluha Osnove razvrstavanja djece oštećena sluha Surdoaudiološka dijagnostika Vidovi komunikacije osoba oštećena sluha Ličnost osobe oštećena sluha Edukacija osoba oštećena sluha</p>
Temeljna literatura:	<p>1. Radovančić, B. (1995). Osnove rehabilitacije slušanja i govora. Zagreb: Fakultet za defektologiju</p> <p>2. Mujkanović, E. (2015). Surdopedagogija – skripta</p>

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	ZAVRŠNI EDUKACIJSKO REHABILITACIJSKI PRAKTIKUM
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	3. godina
Semestar studiranja:	6. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	0+0+3
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Ciljevi kolegija su upoznati studente sa:osnovnim teorijskim postavkama metoda koje se koriste u edukacijsko-rehabilitacijskoj praksi; praktičnim provođenjem edukacijsko-rehabilitacijskog tretmana; provođenjem procedura u edukacijsko rehabilitacijskom radu; prilagođavanje edukacijsko-rehabilitacijskog rada u skladu sa razvojnim statusom djeteta sa teškoćama u razvoju; značaju praćenja i evaluacije napretka djeteta u toku provođenja edukacijsko-rehabilitacijskog rada./</p> <p>Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Definirati osnovne teorijske postavke iz područjapraktičnog edukacijsko-rehabilitacijske prakse; -Definirati i objasniti osnovne metodekoje se koriste u edukacijsko-rehabilitacijskoj praksi; temeljne principe edukacijsko-rehabilitacijskog rada; - Definirati, objasniti i praktično primijeniti procedure edukacijsko-rehabilitacijskeprakse; - Znati procijeniti razvojni status djeteta; - Na osnovu razvojnog statusa znat će odrediti plan i program rada sa djetetom, i provesti adekvatan odabir metod tretmana; - U toku provođenja edukacijsko-rehabilitacijskog rada student će znati primijeniti sistem praćenja i evalacije napretka u razvoju djeteta.
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Povijest edukacijsko-rehabilitacijske prakse;</p> <p>Odnos sa drugim znanstvenim disciplinama;</p> <p>Metode rada u edukacijsko-rehabilitacijske prakse;</p> <p>Procedure u provođenju edukacijsko-rehabilitacijske prakse;</p> <p>Utvrđivanje razvojnog statusa djeteta sa teškoćama u razvoju;</p> <p>Praćenje i evaluacija u edukacijsko-rehabilitacijskoj praksi;</p> <p>Zakonske osnove za provođenje edukacijsko-rehabilitacijske prakse;</p> <p>Etičke i moralne smjernice u provođenja edukacijsko-rehabilitacijske prakse.</p>
Temeljna literatura:	1. Mujkanović E. i Mujkanović E.: Djeca s teškoćama u razvoju u inkluzivnom okruženju. Mostar, 2018.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	GOVORNO JEZIČNI RAZVOJ DIJETETA
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	3. godina
Semestar studiranja:	5. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Upoznati studente sa problematikom razvojno- govornih poteškoća koje se pojavljuju kod djece u ranom i razvoju.</p> <p>Educirati studente za spremnost prepoznavanja stručne podrške u radu sa djecom sa teškoćama u razvoju ./</p> <p>Nakon položenog ispita student će:</p> <ul style="list-style-type: none"> -steći komunikacijske i jezičke vještine potrebne za njihov budući rad, -bit će osposobljen pratiti pravilan razvoj govora kod djece, - poticati takav razvoj te prepoznati - objasniti eventualne poremećaje i njihove uzroke i - upućivati na načine njihova otklanjanja. <p>-U potpunosti primjenjivati znanja i iskustvo stečeno u toku studija.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikacijska kompetencija u ranom razdoblju usvajanja jezika; - Odnos komunikacijske kompetencije prema lingvističkoj kompetenciji; mladi komunikatori -Oblici jezičke djelatnosti Neverbalna komunikacija Interpersonalna komunikacija; -Konverzacija Govorni poremećaji i govorne vježbe -Klasifikacija jezično- govornih poremećaja u djece. -Kalendar govornog - razvoja (iz područja fonološkog razvoja, iz područja morfologije, sintakse, leksike i pragmatike). -Rizični faktori za pojavu govorno – jezičnih poteškoća (poznati medicinski činioci, okolinski čin, oštećenje SŽS). -Teškoće u usvajanju jezičkog sustva: <ul style="list-style-type: none"> sa poznatom organskom etiologijom (genetika sa senzoričkim oštećenjima, MR, CP, progresivne bolesti SŽS, MCD. -Sa sociogenom podlogom (migrantska dvojezičnost, jezik marginalnih grupa, . - Posebne jezičke teškoće -Razvojna disfazija -Teškoće komunikacije (govorni negativizam, mutizam, elektivni mutiza. -Terapijski postupci.
Temeljna literatura:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Škarić. I. :(1988) Govorne poteškoće i njihovo otklanjanje. Mladost. 2.Zečić,S., Mujkanović. E., Devolli.A., : (2010) Logopedija, Connectum ,Sarajevo. 3.Zečić.S,(2014) Razvojno govorno jezički poremećaji Skripta za studente.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	OSNOVE INKLUZIJE
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	3. godina
Semestar studiranja:	5. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Cilj kolegija je studente upoznati s temeljnim spoznajama inkluzije i povijesnim razvojem inkluzivnog procesa, kritički sagledati kompleksnost i značaj inkluzije osoba s invaliditetom različitih uzroka, vrsta i stupnja oštećenja te povezati teorijske spoznaje s praktičnom primjenom znanja./ Nakon položenog ispita student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definirati i razumjeti teorijske osnove iz područja inkluzije; 2. Objasniti i evaluirati spoznaje o inkluzivnoj nastavi; 3. Povezati principe, metode i oblike rada u inkluzivnom pristupu; 4. Primijeniti stečena znanja u izradi prilagođenih planova i programa za dijete s teškoćama u razvoju u inkluziji.
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>Povijesni pregled umanjenih sposobnosti i razvojnih poteškoća Terminologija: inkluzija, razlika između integracije i inkluzije Inkluzija u sustavu odgoja i obrazovanja: modeli inkluzije Argumenti za i protiv inkluzije Principi, metode i oblicirada u inkluzivnom pristupu Pretpostavke inkluzije: organizacijske, zakonske, objektivne, subjektivne Podrška u teoriji i praksi, praksa i efektivni timski rad Uloga defektologa / edukatora rehabilitatora u inkluzivnom razredu Najnovija shvatanja i različitosti među učenicima s teškoćama u razvoju Suvremeni pristupi u odgoju i obrazovanju učenika s posebnim potrebama Izrada i elaboriranje posebnih individualnih programa u inkluzivnoj nastavi Specifičnosti razvoja integraciono-inkluzivnih procesa s ciljem formiranja škole za svu djecu</p>
Temeljna literatura:	Mujkanović, E., Mujkanović E. (2018). Djeca s teškoćama u razvoju u inkluzivnom okruženju. Mostar: Sveučilište Hercegovina.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	ARTIKULACIJSKI I FONOLOŠKI POREMEĆAJI
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	3. godina
Semestar studiranja:	5. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	1+1+2
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	Cilj predmeta je sticanje teorijskih i praktičnih znanja i vještina iz oblasti artikulacijskih i fonoloških poremećaja, dijagnostike i različitih tretmanskih pristupa ovim poremećajima, te znanja koja će omogućiti postavljanje diferencijalne dijagnoze.
Okvirni sadržaj kolegija:	Nakon položenog nastavnog predmeta studenti će biti osposobljeni da: - objasne, opišu i razumiju mehanizam osnove artikulisanja glasova; - koriste savremenu terminologiju, definicije i klasifikacije artikulacijskih poremećaja; - objasne fonološke teorije; - identificiraju faze fonološkog razvoja; - procijene i dijagnosticiraju artikulacijske i fonološke poremećaje; - naprave diferencijalnu dijagnostiku artikulacijske i fonoloških poremećaja od drugih poremećaja; - planiraju i provedu odgovarajuće tretmanske pristupe u korekciji artikulacijskih i fonoloških poremećaja;
Temeljna literatura:	1. Junuzović-Žunić L. Artikulacijski i fonološki poremećaji. Tuzla: Off-set, 2015; 2. Salihović N i Junuzović-Žunić L. Procjena i dijagnosticiranje artikulacijskih poremećaja. Tuzla: PrintCom d.o.o. Grafički inženjering, 2009.

Fakultet:	<i>Fakultet društvenih znanosti dr. Milenka Brkića (FDZMB)</i>
Naziv kolegija:	LOGOPEDSKA PRAKSA
Studijski program:	Defektologija
Ciklus studija:	1. ciklus
Godina studiranja:	3. godina
Semestar studiranja:	6. semestar
Bodovna vrijednost kolegija:	5 ECTS
Broj sati u semestru:	0+0+3
Opće i posebne kompetencije/Ishodi učenja:	<p>Usvojiti će bazična znanja o stručnoj terminologiji, standardima i principima profesionalnog rada s osobama koje imaju različite vrste komunikacijskih poteškoća./</p> <p>Kada student završi ovaj praktični kolegij imat će sljedeće kompetencije:</p> <p>--Raditi u samostalnoj praksi sa djetetom koje ima govorne poteškoće,</p> <p>--Adekvatno koristiti aparat za korekciju glasa i govora Behringer,</p> <p>--Prepoznavati i klasificirati poremećaje te upotrebljavati adekvatne metode za korekciju.</p>
Okvirni sadržaj kolegija:	<p>1.Provođenje teoretskog dijela o logopedskoj praksi: oblik Dyslaie, Omisija, supstitucija, distorzija Sigmatizam i vrste ;nazalni, lateralni i interdentalni. Testovi; globalni, test artikulacije i artikulacioni test Mucanje i vrste mucanja Raylijev test za procjenu jačine mucanja i drugi testovi za mucanje, Pojasniti tehniku rada na Behringer aparatu sa optimalama glasova u glasovnom području. Proći kroz sve prateće materijale koji su dati u dnevniku logopedске prakse.</p> <p>2.Provođenje logopedске prakse u kabinetu sa grupama studenata primjenjujući praktično metode rada (8 sati u CIERI centru,teoretski i u vidu vježbi) na aparatu Behringer i sa korisniima koji dolaze na vježbe. Prisustvovati dijagnosticiranju i praktičnim vježbama u trajanju od gore navedenih osam sati sa vođenjem stručnog dnevnika prakse.</p>
Temeljna literatura:	1.Zečić S, Mujkanović E, Devolli A. Logopedija. Sarajevo: Connectum, 2010.

Lista izbornih kolegija s osnovnim informacijama nalazi se na www.hercegovina.edu.ba/hr/defektologija-izborni

Vrjednovanje rada studenta i formiranje ocjene:

- od 91 do 100 bodova ocjena **IZVRSTAN** (5) – A
- od 81 do 90 bodova ocjena **VRLO DOBAR** (4) – B
- od 71 do 80 bodova ocjena **DOBAR** (3) – C
- od 55 do 70 bodova ocjena **DOVOLJAN** (2) – D
- od 0 do 54 boda ocjena **NEDOVOLJAN** (1) – F

a) bodovna vrijednost svakog predmeta i završnog rada iskazana u ECTS bodovima;

Bodovna vrijednost svakog kolegija i završnog rada iskazana je u koloni pet (5) nastavnog plana iskazanog u gornjoj tablici.

b) uvjeti za prelazak s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih područja studija;

Prelazak na studij s drugih studija ili nastavak ranije započetih studija odobrava Dekan. Prelazak na studij ili nastavak studija se obavlja na način, što student podnosi zahtjev za prelazak ili nastavak studija i pokreće postupak akademskog priznavanja. Ukoliko je student na prethodnom studiju polagao određene ispite, uz zahtjev za prelazak ili nastavak studija, dostavlja i uvjerenje-potvrdu o položenim ispitima, studijski program prethodno završenog/započetog studija sa zahtjevom za ak. priznavanje. Zahtjev za priznavanje ranije položenih ispita razmatra imenovano povjerenstvo za priznavanje koje utvrđuje prijedlog za priznavanje ispita i studentu određuje razliku ispita koju treba polagati. Na temelju prijedloga, kojega utvrdi povjerenstvo, dekan donosi odgovarajuće rješenje.

c) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;

Predmete iz drugih studijskih programa (tzv. eksterne izborne kolegije) student bira po vlastitom izboru, s tim što izbor treba biti iz odgovarajućeg semestra drugih studija. Izborni kolegiji se upisuju zajedno s obveznim kolegijima na početku semestra. Studentu koji je prešao s drugog studija ili koji je nastavio ranije započeti studij i koji je polagao određene ispite, ti ispiti se mogu priznati kao eksterni izborni kolegiji

d) uvjete upisa u sljedeći semestar ili tromjesečje, odnosno sljedeću godinu studija te način završetka studija;

- e) Student nesmetano, bez zastoja prelazi iz semestra u semestar, odnosno iz godine u godinu. Ponavljanja godine ili semestra nema. Student praktično upisuje kolegije i bodove, a ne semestre. U jednom semestru student u načelu može upisati najviše 30 bodova, a izrazito uspješnim studentima može se odobriti upis i do 42 boda. Izrazito uspješnim studentom smatra se student koji je položio sve ispite u odslušanim godinama i ostvario prosjek ocjena najmanje 4,00. Jednako tako student koji nije u semestru ostvario 30 bodova, u sljedećem odgovarajućem (zimski, ljetnji) semestru ponovno upisuje nepoložene kolegije i iz sljedećeg odgovarajućeg semestra dopisuje broj bodova, najviše do 30. Studij se završava polaganjem svih ispita predviđenih nastavnim planom i izradom i javnom obranom završnog preddiplomskog rada.

f) način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet

Nastava za redovite studente se izvodi kao redovita nastava i kao turnusna. Redovita nastava se izvodi tijekom tjedna prema nastavnom planu i to 15 tjedana u semestru. U okviru 15 tjedne nastave, sukladno prirodi pojedinih predmeta obavljaju se i intersemestralni (parcijalni) ispiti i završni ispiti. Turnusna nastava se organizira u turnusima od pet do petnaest dana, ovisno o prirodi predmeta, tijekom ili nakon turnusa obavljaju se ispiti. Nastava na daljinu se organizira po posebnom programu ili se kombinira s prethodna dva vida nastave, ovisno o prirodi predmeta i mogućnostima nastavnika i studenata. Postotak nastave predviđen za izvanredne studente organizirat će se uglavnom tijekom vikenda, kako bi studenti mogli sudjelovati u nastavnom procesu i polagati odgovarajuće ispite.

g) druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

Usklađivanje studijskog programa s organizacijom rada i dostignućima znanosti i umjetnosti ne smatra se novim studijskim programom.

Studijski program je u svim svojim elementima

- suvremen i primjeren mogućnostima i interesima studenata, te potrebama poslodavca,
 - o *Sveučilište Hercegovina, Fakultet društvenih znanosti Milenka Brkića, u skladu sa zahtjevima Bolonjske deklaracije, otvoren je za realizaciju ideje otvorenosti studija i studentske pokretljivosti unutar Bosne i Hercegovine i u širem obrazovnom prostoru, a interes za zapošljavanje iskazan je prvenstveno u organizacijama odgoja i obrazovanja.*

- usporediv sa srodnim programima na referentnim visokoškolskim ustanovama,
- za studijski program interes su pokazali prvenstveno djelatnost odgoja i obrazovanja, javni sektor u cjelini i značajan dio gospodarstva.
- studij je otvoren prema pokretljivosti studenata.
- *Studijski program **defektologije** je usmjeren na studenta, koji integrira temeljne znanosti, izvrsno obrazovanje, stručne standarde i etička načela te priprema studente za sve izazove što ih postavlja suvremena znanost; među načinima za realizaciju ove ideje svakako posebno mjesto pripada zahtjevu da se studijska organizacija uskladi s preporukama Bolonjske deklaracije i tzv Lisabonske konvencije.*